

Metodický list filmu

ZTRACEN 45

Kdo by si nepamatoval půvabnou knížku Josefa Čapka O pejskovi a kočičce! Josef Čapek se svým bratrem Karlem neodmyslitelně patří k obrazu kulturního a duchovního rozkvětu 1. republiky. Všichni také známe tragický konec obou bratrů. Karel zemřel dřív, než si pro něj přišlo gestapo. Josef takové štěstí neměl. Strávil šest let v koncentračních táborech a těsně před koncem války zemřel na epidemii tyfu v Bergen-Belsenu.

Jenže co když ve skutečnosti bylo všechno jinak?

O tom vypráví nový dokumentární film režiséra Josefa Císařovského „Ztracen 45“, který rekonstruuje deníky Jarmily Čapkové, ženy Josefa Čapka. Její zápisky z roku 1945 obsahují jednu pozoruhodnou informaci: český tlumočnick britské armády viděl Josefa Čapka v Bergen-Belsenu tři dny po skončení války!

Zpráva pocházela z důvěryhodného zdroje - od E. F. Buriana! Přesto tento zásadní fakt upadl ve víru poválečných událostí v zapomnění.

Když selhalo veškeré úsilí získat oficiální potvrzení Čapkovy smrti, vydala se Jarmila do Německa hledat Josefa sama. Spolu s osamělou Jarmilou procházíme pustinami zasněžených pláží Baltu a temným, rozbombardovaným Německem.

V severoněmeckých nemocnicích a ústavech sice našla několik stop, jasných i neurčitých, Josefa však nikdy nenašla. Až do své smrti žila nadějí, že se jednoho dne vrátí. Vždyť si s sebou vzal klíče od domu, psacího stolu, ba i od prádelníku.

Jsme svědky jejích trýznivých výčitek a vzpomínek na nevydařené manželství s Josefem. Ponor do zmučené duše přináší katarzi: Jarmila prochází bolestným vnitřním přerodem, ve kterém nachází samu sebe i ztracenou lásku k Josefovi. Jen tak byla s to splnit Josefovo přání: zničit tři sta obrazů, které neměly přejít do jeho umělecké pozůstalosti.

Josef Čapek kubistický...

... sociální

... milující

... bojující.

Proměna Jarmily Čapkové je lidsky silný příběh, má výrazný morální i etický přesah. Velké dějinné události se nejlépe pamatují na osobních příbězích. V dnešním rozbouřeném světě náš příběh zdůrazňuje nesamozřejmost míru a fungující společnosti i důležitost péče o pozitivní hodnoty (Deník Jarmily Čapkové: „Dnes vím, že nad životem, nade vším kladným se musí bdít.“).

Cílovou skupinou filmu je široká veřejnost, zajímající se o kulturní dějiny 20. století i z hlediska výuky literatury a výtvarného umění. Vzhledem k tomu, že se jedná o zachycení života významné umělecké rodiny, předpokládáme, že film pomůže při vytvoření představy, co znamená jméno bratrů Čapkových, Karla a Josefa, v povědomí českého i světového kulturního dědictví.

Kdo z českých autorů vymyslel celosvětově používané slovo ROBOT? Byl to Josef Čapek a jeho bratr Karel prostřednictvím dramatu R.U.R toto staré české slovo „ROBOTA“ poslal do celého světa.

V případě zájmu o projekci se obraťte na některé z kin ve vašem okolí – ve spolupráci s ním projekci rádi zajistíme. Film ZTRACEN 45 je vhodný zejména pro poslední dva ročníky základních škol a studenty škol středních. V osobě Josefa Čapka a jeho ženy Jarmily přináší témata, která je možné využívat nejen v oblasti audiovizuální výchovy, ale i literatury, výtvarného umění a výrazně i našich moderních dějin.

Premiéra:	10. září 2014
Žánr:	hraný dokument
Stopáž:	67 min
Rok výroby:	2014
Jazyková verze:	české znění
Přístupnost:	pro všechny
Scénář, režie:	Josef Čiřarovský
Hrají:	Tat'jana Medvecká, Saša Rašilov, Anna Čiřarovská